

Česká školní inspekce

Olomoucký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Štarnov, okres Olomouc

Štarnov 52, 783 13 Štěpánov

Identifikátor školy: 600 140 997

Termín konání inspekce: 25. a 29. září 2003

Čj.:	m2-1010/03-5084
Signatura:	om2zx105

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a mateřské školy vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu ve školním roce 2003/2004
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti základní školy v předmětech český jazyk, matematika vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a mateřské školy vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk a matematika vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školních rocích 2002/2003 a 2003/2004 a v mateřské škole vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu ve školním roce 2003/2004

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Štarnov, okres Olomouc je dvoutřídní (v I. třídě je spojený 1. a 2. ročník, ve II. třídě 3. a 4. ročník). Ve školním roce 2003/2004 ji navštěvuje celkem 21 žák, což je 52,5 % stanovené kapacity. Pro tento školní rok udělilo MŠMT škole výjimku z počtu žáků. Škola se stala s účinností od 1. ledna 2003 příspěvkovou organizací obce Štarnov. V budově se sídlem organizace je základní škola, na odloučeném pracovišti jsou další její součásti – mateřská škola a školní družina.

Mateřská škola je jednotřídní s celodenním provozem od 6:15 do 15:45 hodin. Její kapacita je stanovena na 20 dětí. Ke dni inspekce bylo přihláшено 18 dětí ve věku od 2 do 6 let, z toho 10 dětí k nepravdělné docházce (čtyři děti dvouleté). Celodenní strava je dovážena ze školní jídelny, která je součástí ZŠ Bohuňovice.

Výuka v základní škole probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola, dokumentu čj. 16 847/96-2. Jako cizí jazyk je vyučován anglický jazyk. Po ukončení 4. ročníku přecházejí žáci do škol ve Šternberku.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VŠECH SOUČÁSTÍ ŠKOLY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro vzdělávací a výchovnou činnost v základní škole i mateřské škole splňují všichni učitelé. Učitelka mateřské školy však vyučuje bez požadované kvalifikace v základní škole předměty výtvarná výchova a praktické činnosti, obě učitelky mateřské školy pracují bez předepsané odborné způsobilosti jako vychovatelky školní družiny.

Skladba úvazků pedagogického sboru je vzhledem k výchovně-vzdělávacímu procesu účelně rozvržena a odpovídá daným podmínkám školy.

Organizační uspořádání chodu školy je funkční, kompetence a povinnosti všech pracovníků jsou jasně stanoveny. Spolupráce s metodickými orgány spádových škol nebyla dosud navázána, aktuální problematiku výchovy a vzdělávání včetně materiální podpory výuky řeší

ředitel v rámci konzultací s vedením těchto škol. Poradním orgánem je pravidelně svolávaná pedagogická rada, organizační a provozní záležitosti jsou projednávány v rámci každodenních konzultací.

Přenos informací uvnitř školy je funkční, ředitel školy upřednostňuje vzhledem k nízkému počtu pracovníků účelný neformální kontakt. Vnitřní kontrola výchovně-vzdělávacího procesu v základní škole je prováděna především hospitacemi a krátkými vstupy do klíčových částí vyučovacích hodin. Jejich četnost je limitována přímou vyučovací povinností ředitele. Z hospitací jsou pořizovány písemné záznamy, zjištěné skutečnosti jsou následně projednávány. Méně důsledná je kontrola v oblasti rozvržení učiva a dodržování učebních osnov. Výchovně-vzdělávací činnosti v mateřské škole není sledována.

Další vzdělávání učitelů základní školy vychází z potřeb a možností školy. Částečně je limitováno vzájemnou zastupitelností. Ředitel absolvoval kurz zaměřený na přechod školy do právní subjektivity, učitelka využívá především nabídky kurzů a vzdělávacích programů organizovaných vzdělávacím centrem. Další vzdělávání učitelek mateřské školy však podporováno není. V uplynulém období nenavštěvovaly semináře orientované na změny v předškolním vzdělávání. Nemají k dispozici aktuální odbornou literaturu, chybí informace k Rámcovému programu pro předškolní vzdělávání. Tyto skutečnosti se negativně promítají v praxi.

Všichni pracovníci jsou pravidelně hodnoceni podle veřejně známých kritérií pro přiznávání nenárokových složek platu.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou hodnoceny jako dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ VŠECH SOUČÁSTÍ ŠKOLY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V budově základní školy byla provedena poměrně rozsáhlá stavební rekonstrukce, interiér i exteriér působí velmi estetickým dojmem. Prostorové podmínky odpovídají potřebám vzdělávání a výchovy z hlediska účelnosti, hygieny, estetiky i prostoru. Odpočinkové kouty umožňují zařazovat do výuky nejrůznější oddechové a relaxační chvílky.

Materiální zajištění výuky hospitovaných předmětů je nadstandardní. Pozitivně je hodnoceno vybavení obou učeben množstvím výpočetní techniky. Práce s PC je do výuky postupně zaváděna. Pro předměty český jazyk a matematika jsou v učebnách umístěny účelné nástěnné i manipulační pomůcky, pro výuku čtení a literární výchovy má škola dostatek titulů mimočítankové četby.

Učitelé ve sledovaných předmětech používají ucelené řady učebnic téhož nakladatelství. Nedochází tak k obsahové duplicitě, kontinuita výuky je zajištěna. Fond učebních pomůcek pro oba sledované předměty je na velmi dobré úrovni.

Mateřská škola a školní družina jsou umístěny v samostatné účelově adaptované přízemní budově, ve které byla provedena rekonstrukce sociálního zázemí pro děti i dospělé. Prostorové podmínky jsou vzhledem k počtu docházejících dětí vyhovující. Mateřské škole přísluší třída, herna, jídelna a šatna. Školní družina má k dispozici velmi malou hernu, využívá také školní jídelnu. Interiér všech místností je vybaven starším, většinou opotřebovaným, ale dosud funkčním nábytkem. Vybavení pracovních míst nábytkem jedné velikosti však nezohledňuje vzrůstové rozdíly dětí. V herně mateřské školy je umístěn pouze jeden herní koutek. Mateřská škola je vybavena převážně opotřebovanými hračkami,

učebními pomůckami a didaktickou technikou, herní materiál je doplňován v malé míře. Školní knihovna je vybavena starší dětskou a odbornou literaturou a již delší dobu není doplňována. K rekreačním a relaxačním činnostem slouží zahrada v přilehlém areálu.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti základní školy jsou vynikající, v mateřské škole a školní družině jsou dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V ZÁKLADNÍ ŠKOLE

Vzdělávací program

Stanovené týdenní hodinové dotace všech předmětů odpovídají učebnímu plánu. Dílčí nesoulad byl zjištěn v plnění učebních osnov. V hospitovaných předmětech ve druhém a třetím ročníku bylo ve školním roce 2002/2003 probíráno učivo nad rámec učebních osnov.

Předepsaná dokumentace upravující organizaci výchovně-vzdělávací činnosti základní školy je vedena, odstranění dílčích nedostatků v zapisování do třídních knih (chybí složka psaní ve 4. ročníku, nízká výpovědní hodnota některých zápisů) bylo s ředitelem školy projednáno.

Výuka v předmětech český jazyk a matematika je v souladu s učebním plánem, není plně v souladu s učebními osnovami vzdělávacího programu.

Ředitel školy nezjistil kontrolou pedagogické dokumentace, žákovských knížek a sešitů ani hospitační činností dílčí nedostatky v plnění učebních osnov.

Kontrola naplňování učebních osnov není dostatečně účinná.

V rozvrhu hodin bylo zjištěno nedodržení počtu vyučovacích hodin v jednom dni ve třetím a čtvrtém ročníku. Školní řád je přehledně zpracován, obsahuje základní doporučená ustanovení. Informační tok ve vztahu škola – rodiče žáků je funkční.

Zjištěné nedostatky nemají negativní vliv na funkčnost organizace výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce a matematice

Výběr, sled a množství informací byly přiměřené náročnosti učiva a specifickým podmínkám jednotlivých tříd. Přestože výuku vedli učitelé s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro první stupeň základní školy, částečně se projevovaly didaktické i metodické nedostatky (opomenutí procvičení jemné motoriky před psáním, tolerování nesprávného sezení při čtení a psaní, vadné držení psacího nástroje).

Organizace vyučovacích hodin, používané metody a formy práce, měly rozdílnou úroveň. Prostor pro samostatné a aktivní učení byl žákům poskytnut především v 1. a 2. ročníku. Promyšlená volba široké škály učebních pomůcek (včetně pomůcek vlastnoručně vyrobených) pozitivně ovlivnila názornost výuky. Na efektivitu vyučovacího procesu mělo pozitivní dopad zařazování prvků činnostního učení a mezipředmětových vazeb, spojování učiva s praktickým životem, zadávání problémových úloh a kooperace žáků při řešení úkolů.

V ostatních ročnících převažovala přímá práce učitelky se žáky jednoho ročníku (společné opakování, výklad, řízený rozhovor) na úkor ostatních žáků.

Ke kladům zhlédnutých hodin patřilo společné vyhodnocování zadané samostatné práce, vhodné zařazování herních a soutěživých prvků, didaktického efektu bylo dosaženo procvičováním učiva s využitím PC. Jako negativní jsou posuzovány metodické chyby při

výuce čtení a psaní, nedůsledné vysvětlení zadané samostatné práce a neefektivní využití času při práci u tabule. Ve vyšších ročnících chyběla nabídka doplňujících úkolů. Výuce psaní není věnována dostatečná pozornost, převažuje nižší úroveň grafické úpravy žakovského písma.

Psychohygienické a didaktické zásady výuky byly dodržovány především v těch hodinách, do kterých učitelé zařazovali nejrůznějších techniky působící proti únavě žáků (časté střídání činností, respektování individuálního pracovního tempa). Relaxační uvolnění byla uplatňována v úvodu vyučovacích hodin, v nejnižších ročnících průběžně. Frekvence střídání přímého vedení a samostatné práce však neodpovídala ve všech hodinách charakteru probíraného učiva. Žák se zdravotním postižením má k dispozici asistentku, ve výuce je zohledňován.

Žáci byli ve vyučovacích hodinách motivováni především úvodním seznámením s naukovým cílem, společným zpěvem a recitací. Základem průběžné motivace v nižších ročnících bylo využívání pochval a povzbuzování, vzhledem ke starším žákům převažovalo pouze motivování známkou za nejrychleji a správně provedený úkol.

Mezi vyučujícími a žáky i mezi žáky navzájem převažovala přirozená komunikace. Žáci však nebyli důsledně vedeni k uplatňování souvislého ústního projevu a kultivovaného dorozumívání.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk a matematika měly v prvním a druhém ročníku velmi dobrou úroveň, v ostatních ročnících byly hodnoceny jako dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

K zjišťování výsledků vzdělávání používají učitelé vlastní prověrky a testy, které jsou doplňovány ústním zkoušením. Jiné evaluační nástroje škola nemá. Výsledky nejsou analyzovány, zjištěné skutečnosti jsou rámcově projednávány pedagogickou radou.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech byly celkově hodnoceny jako dobré.

SOUČÁSTI ŠKOLY HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V MATEŘSKÉ KÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Hlavní cíle vzdělávacího programu MŠ na školní rok 2003/2004 vycházejí z Rámcového programu pro předškolní vzdělávání čj. 14 132/01-22.

Vzdělávací program mateřské školy je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Záznamy v přehledu výchovné práce prokazují naplňování programu. Podle přehledu docházky nejsou zavedeny evidenční listy u všech docházejících dětí.

Přehled výchovné práce a přehled docházky průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy, průkaznost evidence dětí je neúplná.

Realizace vzdělávacího programu není vyhodnocována.

System kontrol plnění vzdělávacího programu není účinný.

Organizování výchovně-vzdělávacích činností a jejich uspořádání v průběhu dne jsou v souladu s požadavky psychohygieny. Vzdělávací cíle respektují vývojové a individuální potřeby dětí.

Informování rodičů o činnosti školy je zajištěno na nástěnkách v šatně a při každodenním osobním kontaktu s pedagogickými pracovníci mateřské školy.

Organizace výchovně-vzdělávací práce odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Spontánní a řízené činnosti

V průběhu inspekce byly sledovány spontánní a řízené činnosti u obou pedagogických pracovníků. Kvalifikace učitelek je výhodou, v praxi však citelně chybí jejich další vzdělávání. Rozvoj spontánních činností částečně motivovala nabídka herního materiálu a podporující přístup učitelek. Zejména v námětových hrách byly pro děti spoluhráči a pomocníci. V jednom případě měly děti větší prostor pro spontaneitu a uplatnění tvořivosti a fantazie ve hrách i ve výtvarných činnostech. V řízených činnostech byla více uplatňována slovní motivace, v menší míře byla využita motivace pomocí prožitku v návaznosti na zkušenosti a zážitky dětí. Učitelky hodnotily všechny děti, méně však využívaly adresné hodnocení.

Plánování výchovně-vzdělávacích činností a bezprostřední příprava vyučujících vycházely z týdenního plánu práce. Učitelky vzhledem k malé skupině přítomných dětí uplatňovaly individuální přístup především ve spontánních aktivitách. V řízených činnostech převažovaly tradiční metody a organizace práce. Děti měly menší příležitost pro seberealizaci dle vlastního zájmu a potřeb. Převládal verbální projev vyučujících nad projevem dětí, při spontánní hře měly děti více příležitostí k samostatným řečovým projevům. Respektovány byly potřeby z hlediska psychohygieny (čas pro hru, pobyt venku, relaxace a střídání činností). Ve výtvarných činnostech děti získávaly dovednosti vlastní zkušeností, manipulací a prožitkem. Ve třídě vládla klidná atmosféra, rozvíjena spolupráce mezi dětmi a vzájemné kamarádké vztahy. Přístup vyučujících k dětem částečně podporoval také jejich samostatnost.

Spontánní i řízené činnosti byly celkově hodnoceny jako dobré.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Pohybový rozvoj dětí včetně jemné motoriky je podporován zařazováním pohybových aktivit a manipulačních her.

Sebeobslužné dovednosti a zdvořilostní návyky děti zvládají přiměřeně věku. Byly vedeny k samostatnosti při úklidu herního materiálu, při hygieně a oblékání, méně byla rozvíjena jejich samostatnost při stolování. Děti přirozeně komunikovaly s dospělými i mezi sebou navzájem, měly dostatek příležitostí k samostatnému řečovému projevu.

Učitelky věnují pozornost jazykovému projevu dětí v rámci prevence. Chování zejména starších dětí bylo sebevědomé, ojediněle uplatňovaly dominantní postavení ve skupině.

Úroveň poznatků ve sledovaných řízených činnostech byla dobrá, převažovalo však konkrétně-názorné myšlení, které bylo pro předškolní děti méně náročné. Ve výtvarných a pracovních činnostech měly děti příležitost vyjádřit vlastní představy a fantazii.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti byly celkově hodnoceny jako dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Název školy Základní škola Štarnov, okres Olomouc uvedený v rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení není v souladu s názvem ve zřizovací listině vydané usnesením zastupitelstva obce pro Základní školu Štarnov, okres Olomouc, příspěvkovou organizaci.
- Žáci školy mají možnost výběru ze široké nabídky nejrůznějších mimoškolních aktivit včetně netradičních akcí směřujících k jejich osobnostnímu rozvoji. Škola byla velmi úspěšná v celostátní výtvarné soutěži firmy Orion. Na veřejnosti se prezentuje množstvím kulturních programů, žáci se velmi často zapojují do okresních kol nejrůznější výtvarných a sportovních soutěží.
- V rámci provozu mateřské školy je zabezpečována činnost školní družiny. S devíti žáky střídavě pracují dvě učitelky mateřské školy. V průběhu inspekce byl sledován odpolední provoz. V hospitovaných činnostech byly účelně zařazovány didaktické hry a relaxační činnosti, které vycházely ze zájmů a potřeb jednotlivých žáků. Vhodně byly zařazeny pohybové aktivity na školní zahradě, účinným uplatňováním diskuzní metody bylo vytvářeno pozitivní komunikační prostředí. Povinná dokumentace je vedena v souladu s platným právním předpisem.
Činnost školní družiny je v daných podmínkách funkční.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, školských zařízení a předškolních zařízení čj. 13 153/03-21 ze dne 5. března 2003
2. Zřizovací listina Základní školy Štarnov, okres Olomouc vydaná pod čj. 5a/2002 dne 25. dubna 2002
3. Rozhodnutí MŠMT o udělení výjimky z počtu žáků pro ZŠ Štarnov čj. 22 708/03-22 ze dne 1. července 2003
4. Učební plán a učební osnovy vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 a tematické plány učiva českého jazyka a matematiky
5. Školní vzdělávací program mateřské školy s přílohami - školní rok 2003/2004
6. Vybraná povinná dokumentace základní školy dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů, školního roku 2002/2003 a 2003/2004: třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy žáků, školní řád, rozvrhy hodin, záznamy z jednání pedagogické rady; personální dokumentace – doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků školního roku 2003/2004
7. Vybraná povinná dokumentace mateřské školy dle § 45b odst. 1 zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů ve školním roce 2003/2004: přehled výchovné práce, evidenční listy dětí, přehled docházky
8. Povinná dokumentace školní družiny dle § 9 odst. 1 vyhlášky č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech, vztahující se ke školním rokům 2002/2003 a 2003/2004
9. Řád mateřské školy pro školní rok 2003/2004, plán výchovně-vzdělávací práce mateřské školy pro září 2003
10. Hospitační záznamy ředitele školy za školní roky 2002/2003 a 2003/2004

11. Písemné prověrky a pracovní listy zadávané v hospitovaných hodinách
12. Vzorek žákovských knížek, sešitů a pracovních sešitů žáků
13. Inspekční zpráva čj. 132 511/98-5084 z 23. listopadu 1998

ZÁVĚR

Vzdělávání a výchova nejsou po stránce stanovené odborné a pedagogické způsobilosti personálně plně zajištěny.

Materiální podmínky umožňují realizovat zvolené výchovně-vzdělávací programy. Materiálně-technické zázemí základní školy je nadstandardní. Fond učebních pomůcek, her a didaktického materiálu mateřské školy a školní družiny není dostatečně inovován, v obou zařízeních je nedostatek aktuální odborné literatury.

Ve školním roce 2003/2004 je školou dodržen učební plán vzdělávacího programu Základní škola. Nesoulad výuky s učebními osnovami byl zjištěn v předmětech český jazyk a matematika ve školních rocích 2002/2003 a 2003/2004. V organizaci výchovně-vzdělávacího procesu školy byly zjištěny dílčí nedostatky.

Kvalita výuky sledovaných předmětů je z hlediska průběhu a výsledků vzdělávání i efektivity používaných metod práce průměrná.

Na úroveň plánování i na realizaci výchovně-vzdělávací práce mateřské školy měla negativní vliv malá informovanost pedagogických pracovníků a jejich neúčast na dalším vzdělávání.

Průběh spontánních činností pozitivně ovlivnila aktivizující motivace a vzájemná komunikace vyučujících s dětmi, v řízených činnostech převládaly tradiční metody a organizace.

Nabídka mimoškolních aktivit je příkladná, škola se výrazně prezentuje na veřejnosti.

Ve srovnání se závěry minulé inspekce se zlepšily materiálně-technické podmínky budov školy, výrazná pozitivní změna nastala v materiální podpoře výuky sledovaných předmětů.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Blahoslav Melhuba	Blahoslav Melhuba v.r.
Členka týmu	Mgr. Marie Pospíšilová	Marie Pospíšilová v.r.

V Olomouci dne 8. října 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 13. října 2003

Razítko

Ředitel školy

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Jiří Husák

Mgr. Jiří Husák v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Olomouckého kraje odbor školství, mládeže a tělovýchovy Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc	2003-10-29	m2-1010/03-5084
Zřizovatel: Obec Štarnov, Štarnov 131, 783 13 Štěpánov	2003-10-29	m2-1010/03-5084

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.